

Pedagogisch beleid

December 2023

Herschreven door Laura Veldt

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Pedagogische visie Kinderopvang De Poppenkast	5
1.1 Pedagogische basisdoelen uit Wet Kinderopvang	5
1.2 Werken aan de Pedagogische basisdoelen in de praktijk	6
1.2.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling	6
1.2.2 Huilen.....	6
1.2.3 Materialen en activiteiten.....	7
1.2.4 Normen en waarden	8
1.2.5 Zelfstandigheid	9
1.2.6 Buitenspelen in het kort	9
1.2.7 Groenbeleid bij De Poppenkast	10
2. Opvang bij De Poppenkast	13
2.1 Opvangvormen en groepsamenstellingen.....	13
2.2 Open deuren en samenvoegen.....	14
2.3 Wijziging vaste gezichtencriterium	14
2.4 Dagritme	15
2.5 Inzet stagiaires	15
2.6 Dagelijkse praktijk.....	16
2.6.1 Eten en drinken.....	16
2.6.2 Wennen	17
2.6.3 Extra en flexibele opvang.....	17
3. Ontwikkeling en observatie	18
3.1 Observaties en mentorschap.....	18
3.1.1 Mentorschap.....	18
3.2 Overdracht van informatie.....	18
3.2.1 Overdracht bij brengen en halen	18
3.2.2 Overdracht naar derden of een doorverwijzing.....	19
4. Ouders	20

5.	Aanvullende informatie	20
5.1	Ontwikkelingsfasen.....	20
5.1.1	Babyfase.....	20
5.1.2	Peuterfase.....	21
5.1.3	Fase 4-13 jaar.....	22
5.2	Feesten en partijen	22
6.	VVE bij De Poppenkast.....	23
6.1	Hoe werkt Uk en Puk	23
6.1.1	Toetsen en observeren	24
6.1.2	Werken met een doelgerichte planning.....	24
6.1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend.....	24
6.2	Inrichting van het lokaal.....	24
6.3	Bevorderen van interactie met en tussen kinderen.....	25
6.4	Actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijking van het spel	25
6.5	Ontwikkeling van aanpakgedrag bij kinderen	25
6.6	Responsief (taal) gedrag van de pedagogisch medewerker.....	25
6.7	Afstemmen op niveau verschillen tussen de kinderen	25
6.7.1	Persoonlijke rapportage	26
6.7.2	Handelingsplan.....	26
6.7.3	Kind besprekingen.....	26
6.8	Ouderbetrokkenheid.....	26
6.9	Volgen van brede ontwikkeling van alle kinderen.....	26
6.9.1	Bepalen van begeleiding voor: De hele groep, de kleine groep en het individuele kind.....	26
6.9.2	Evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg/peuteroverleg	26
6.9.3	Pedagogisch medewerkers kennen de kinderen die extra zorg nodig hebben	27
7.	Inzet coach VVE	27
8.	Verantwoording VVE uren op de groep.....	27

Inleiding

Dit pedagogisch beleid is bedoeld om ouders, medewerkers, stagiaires en andere belangstellenden te informeren over het pedagogisch beleid bij Kinderopvang De Poppenkast. Dit pedagogisch beleid is een leidraad voor de werkwijze van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang.

Met dit pedagogisch beleid hopen we u als ouders of medewerkers inzicht te geven in de werkwijze en het opvoedingsklimaat van de organisatie. Een werkwijze die moeten leiden tot een plek waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waar ouders hun kind(eren) met een gerust hart naartoe brengen.

Het vastleggen van de werkwijze middels een pedagogisch beleid beschouwt De Poppenkast als onderdeel van het leveren van kwaliteit. Daarnaast wordt de kwaliteit gewaarborgd door de hoge eisen die aan de opvang worden gesteld. Deze eisen zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang. De naleving van de Wet Kinderopvang wordt gecontroleerd door de GGD in opdracht van de betreffende gemeente.

In het pedagogisch beleid wordt eerst de pedagogische visie van De Poppenkast beschreven welke samenhangt met de pedagogische basisdoelen voor verantwoorde kinderopvang. De wijze waarop de Poppenkast de doelen wil behalen, komt tevens aan de orde in dit hoofdstuk aan de hand van uitgangspunten die de organisatie hanteert.

In het tweede hoofdstuk wordt uitgelicht hoe de groepssamenstellingen zijn, maar komt ook de dagelijkse praktijk aan de orde, het wenbeleid en de regels voor het ruilen of extra afnemen van dagdelen aan bod.

De ontwikkeling en de doorgaande leerlijn zullen in het derde deel worden uitgelegd. Hier zal ook aandacht worden besteed aan doelgroepkinderen die met een VVE-indicatie bij De Poppenkast zijn geplaatst.

Zonder ouders zijn er geen kinderen, dus in het vierde hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de wijze waarop De Poppenkast omgaat met ouders, maar ook hoe zij ouders zo optimaal mogelijk bij de opvang van de kinderen kan betrekken.

1. Pedagogische visie Kinderopvang De Poppenkast

De doelstelling van de Poppenkast is het zo goed mogelijk begeleiden van kinderen tijdens hun verblijf, zodat ouders zonder zorgen hun dagelijkse bezigheden kunnen voortzetten. Hierbij worden de kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling en streeft de organisatie naar het bieden van een vertrouwde en veilige omgeving met voldoende uitdaging en verschillende activiteiten. Bij de verschillende activiteiten staat het naar buiten gaan, het kennismaken met de natuur en alles wat daarbij komt kijken en het ravotten in een mooie omgeving centraal.

Ieder kind heeft een eigen identiteit, een eigen voorkeur voor activiteiten en maakt een kind zijn eigen manier van ontwikkelingen door. De medewerkers van De Poppenkast begeleiden de kinderen in deze ontwikkelingen en stimuleren hen om over vertrouwde grenzen heen te kijken.

1.1 Pedagogische basisdoelen uit Wet Kinderopvang

De pedagogische visie van De Poppenkast is een uitwerking van de vier pedagogische basisdoelen uit de Wet Kinderopvang.

- Een gevoel van emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie
- De kans zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving eigen te maken

Per basisdoel wordt aangegeven op welke wijze De Poppenkast het doel tracht te bereiken tijdens de opvang van de kinderen.

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Het gevoel van veiligheid wordt bepaald door de groepsleiding, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Een kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Tevens moet het de gelegenheid krijgen om zich motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal te kunnen ontwikkelen.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Met sociale competenties wordt bedoeld dat een kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen te helpen, conflicten te voorkomen of op te lossen. Door het leren van sociale competenties krijgen kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van de samenleving, eigen te maken

Kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen proberen de medewerkers ze dit bij te brengen.

Voor het behalen van de pedagogische basisdoelen hanteert De Poppenkast de volgende uitgangspunten:

- Veilheid en hygiëne staan zeer hoog in het vaandel
- Regelmaat en voldoende rustmomenten

- Buitenspelen is een zeer belangrijk aspect van het opgroeien
- Gezonde levensstijl stimuleren, sport, spel en gezond eten
- Inspelen op het talent van kinderen
- Werken aan zelfvertrouwen
- Ruimte voor eigenheid van ieder kind, ieder kind verdient de benadering bij hem past
- Even lekker uitrazen moet kunnen
- Aandacht voor baby's; meer op schoot, veel naar buiten en lekker snoezelen
- Buitenruimte is ontdekkingsgericht, prikkelend voor fantasie en ontwikkeling
- Aanwezigheid van een moestuin, leren over de natuur en hier met respect mee om gaan
- Positieve opvoedingsstijl, negatief gedrag ombuigen naar positief
- Normen en waarden horen bij het opgroeien, hoe ga ik met anderen om?
- Zelfstandigheid bevorderen
- Plaats om creativiteit te bevorderen.

1.2 Werken aan de Pedagogische basisdoelen in de praktijk

In het eerste deel is zijn de pedagogische basisdoelen en de uitgangspunten van De Poppenkast aan bod gekomen. In dit onderdeel worden deze gelinkt aan de praktijk.

1.2.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Elk kind heeft de drang zich te ontwikkelen en doet dat op zijn eigen manier op basis van aanleg en eigen unieke persoonlijkheidsstructuur. De ervaringen die een kind opdoet, bepalen voor een groot deel wie het wordt en hoe het zal functioneren. Een kind ontwikkelt zich in een voortdurende wisselwerking tussen eigen aanleg en opgedane ervaringen.

De Poppenkast vindt het van belang dat kinderen zich veilig voelen. Medewerkers proberen de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen door ze een gevoel te geven dat ze zichzelf mogen zijn. Door goed naar de kinderen te kijken en te luisteren, door ze de ruimte te geven te wennen en een eigen plekje te verwerven op de groep. Kinderen het gevoel geven gezien te worden door ze te begroeten en te vragen hoe het met ze gaat en na te gaan of ze graag iets willen vertellen kan ook een gevoel van vertrouwen en veiligheid geven. Het samen met de andere kinderen spelen en ze laten zien dat je interesse hebt in wat ze bedenken en doen, geeft ze een goed gevoel en kan ze sterken in het zelfvertrouwen (en daardoor in de emotionele veiligheid). Ook het alleen spelen en zelf dingen ontdekken en bijvoorbeeld zelf een conflict op te lossen, geeft ze een gevoel van eigenwaarde.

Van de medewerkers mag worden verwacht dat zij op de hoogte zijn van de algemene ontwikkeling van de kinderen. Het uitgangspunt moet steeds de autonomie van het kind zijn, dat op een spelende manier de wereld om zich heen ontdekt en zichzelf hierin ontwikkelt.

De Poppenkast vindt de sociaal-emotionele ontwikkeling de meest belangrijke, want zonder lekker in je vel te zitten, geen optimale ontwikkeling.

1.2.2 Huilen

Kinderen huilen om veel verschillende redenen. Het kost tijd en aandacht om kinderen goed te leren kennen en ook om goed te kunnen reageren wanneer een kind huilt. Bij baby's is het vaak vermoeidheid, pijn, overprikkeling, honger, vieze luier of behoefte aan een knuffel. Om goed te weten wat er aan de hand is moeten de medewerkers de tijd nemen een kind te observeren en naar het kind te luisteren. Hierdoor zal er adequaat gehandeld kunnen worden en krijgt een baby waar hij behoefte aan heeft. Soms huilt een kind en kan de medewerker er niet meteen iets aan doen. Een goede inschatting van de prioriteit op dat moment is noodzakelijk. Heeft de baby meteen ingrijpen nodig of kan ik hem heel even laten gaan terwijl ik dit andere kind verder help. Ook hebben sommige kinderen

tijd nodig om even te huilen bij het slapen gaan of het zelfstandig spelen in de box. Door dichtbij te blijven en het kind te laten merken dat het niet alleen is stimuleren we het kind zelf te stoppen met huilen. Huilen is een wezenlijk onderwerp in de opvang en krijgt bij ons veel aandacht. Tijdens bijvoorbeeld teamvergaderingen, maar ook bespreken we dit vaak in de dagelijkse praktijk. Ook het huilen van oudere kinderen komt uitvoerig aan bod. Vooral bij deze groep is er vaak meer aan de hand dan wanneer een baby huilt. Een groter kind kan erg veel moeite hebben met afscheid nemen, ze kunnen zich pijn gedaan hebben of erg moe zijn. Deze kinderen hebben extra aandacht nodig en worden uitgebreid geobserveerd en besproken door de medewerkers van De Poppenkast. Ook ouders worden betrokken bij deze overleggen. Praktijkvoorbeeld: Een jongetje van 3 jaar komt op de opvang. Hij gaat ook naar de peuterschool en daar gaat alles erg goed. Bij ons lijkt hij niet lekker in zijn vel te zitten. Hij komt huilend aan en wil eigenlijk liever niet bij ons zijn. Hij is veel moe en wil graag slapen in de snoezelruimte. Omdat we het vervelend voor hem vinden bespreken we dit met elkaar en met de ouders. Door overleg komen we erachter dat hij zich erg veel bezighoudt met zijn kleine broertje. Als we in overleg met de ouders zijn broertje op de andere groep brengen, merken we gelijk verschil. Hij is vrolijk, onbezorgd en komt weer graag spelen.

1.2.3 Materialen en activiteiten

De Poppenkast heeft voldoende ontwikkelingsmateriaal voor elke leeftijdsgroep en ook buiten is er voldoende (rijdend) materiaal aanwezig om de ontwikkeling te stimuleren. Wij streven ernaar om daarnaast verschillende activiteiten aan te bieden waarbij de kinderen elke dag kunnen kiezen uit iets anders, dit kan een wandeling zijn naar de boerderij, maar een kind kan ook kiezen om lekker te knutselen of mee te helpen in de moestuin. De aangeboden activiteiten zijn afhankelijk van waar kinderen en ouders behoefte aan hebben en kunnen dus sterk variëren. Naast deze activiteiten mogen de kinderen uiteraard hun eigen gang gaan en lekker iets voor zichzelf ondernemen, alles is vrijwillig en niets moet.

Met de allerkleinsten wordt aandacht besteed aan het stimuleren van de zintuigen, er wordt er gestreefd naar een ontspannen sfeer door te snoezelen en lekker veel op schoot zitten of door een wandeling te maken. Op de groep is een grondbox, welke bestaat uit verschillende ontdekkingsgerichte delen waardoor de kinderen veilig op de grond kunnen spelen. Het snoezelen werkt rustgevend voor onrustige kinderen en is ontspannend voor kinderen die moeite hebben met inslapen en het stimuleert hiernaast ook de zintuiglijke ontwikkeling. Kinderen kijken hun ogen uit naar de bubbels en mooie projector op de muren.

Ook op de BSO is er voor ieder wat wils. Zo is er bouw materiaal aanwezig, maar ook creatief en bewegingsmateriaal. Er is een poppenhoek, een leeshoek en een hoek waar spelletjes gespeeld kunnen worden, of kan worden geknutseld aanwezig, en ook op de BSO is een snoezelruimte waar de kinderen na een drukke schooldag lekker kunnen uitrusten of hutten in kunnen bouwen.

De ruimte voor de jongsten is open ingedeeld met een lage muur om de openheid te behouden. Kinderen kunnen zich in verschillende hoeken terugtrekken en hoeven door de grootte van de ruimte niet de hele tijd bij de groepsleiding in de buurt te zijn. Kinderen kunnen soms de behoefte hebben om apart te spelen. De aangeboden activiteiten zijn vaak buiten, vliegeren, voetballen, speurtochten, etc.

Bij de oudere kinderen is er ook van alles te doen, zo is er een creatieve mand met knutselmateriaal en een hoekje om te handwerken, en een aparte speelruimte waar de kinderen rustig met elkaar kunnen spelen met het verschillende speelgoed. Ook is er een bank met tijdschriften om te lezen en kunnen kinderen ervoor kiezen om op een andere groep te spelen. Boven in de gang hebben we Hop Up Playground. Dit is groot speel materiaal bestaande uit grote trapeziumvormige Hoppers hiermee

kunnen de kinderen de meest veelzijdige speelzones en rustige plekjes creëren. Dit spelmateriaal is zowel voor de jongere als de oudere kinderen beschikbaar.

Uitjes

Wanneer de medewerkers de kinderen meenemen buiten de muren van de opvang, worden de regels van het "uitjesprotocol" gevolgd, zodat het veilig blijft en de kans op ongelukken of het zoekraken van kinderen zo klein mogelijk is. Het aanbod wordt zoveel mogelijk op loop- of fietsafstand gehouden, want er is een schat aan mogelijkheden in de omgeving om te bezoeken.

Groepsruimtes

Op elke groep is van alles te beleven. De babygroepen hebben een fijne grondbox waar de kinderen veilig op ontdekking kunnen en ook heeft elke babygroep een keukentje\poppenhoek. En voldoende babyspeelgoed, hoge boxen en ander ontwikkelingsmateriaal is aanwezig. Bij de peuters is op de ene groep een mooie leeshoek en de andere groep heeft een fijne speelhal. Verder zijn er genoeg hoeken voor de kinderen om met verschillende materialen aan de slag te kunnen en ook liggen op elke groep zachte kleden om warm op de grond te kunnen zitten. Verder zijn de groepen rustig gehouden wat aankleding betreft. De muren zijn wit en de accent kleur die we hebben gekozen is blauw, blauw is fris, rustgevend en wordt door de meeste kinderen mooi gevonden. De meubels zijn houtkleurig en het speelgoed is rijk gekleurd, wat mooi uitkomt bij de rustige omgeving. Kleine kinderen komen niet in aanraking met speelgoed wat niet geschikt is. De bso ruimte is licht en heeft veel ruimte om te spelen. De Kooi is ingericht voor oudere schoolkinderen, het heeft materialen speciaal voor deze leeftijden. Voor alle kinderen hebben we een centraal atelier op de eerste verdieping. In dit atelier kunnen de kinderen onder begeleiding van onze medewerkers zich creatief uitleven.

Binnen

De kinderen worden opgevangen in een eigen groepsruimte met vaste pedagogisch medewerkers.

De BSO bevindt zich boven in het gebouw en is ingericht met een poppenhoek, atelier, een leeshoek, speelmaterialen, een bank en voldoende tafels en krukken om activiteiten aan te doen. De kinderen van de kooi mogen hier zelf zonder begeleiding naartoe het atelier is in de gang naast de kooi en de bso. De jongere kinderen van de bso gaan hier met begeleiding naar toe.

Als vanzelfsprekend wordt er niet gerookt op onze locatie. Dit geldt ook voor de buitenruimte.

1.2.4 Normen en waarden

Door het zelf laten zien van gewenst gedrag, wordt de kinderen redelijke normen en waarden aangeleerd. Het belonen van goed gedrag en het zorgen voor de juiste activiteiten moeten aan een prettige sfeer meewerken. Pesten wordt niet getolereerd en zal te allen tijde uitgesproken worden met de betrokken kinderen. Verder wordt de kinderen de algemene omgangsnormen bijgebracht, zoals iets netjes vragen, niet tegen elkaar schreeuwen, alsjeblieft en dankjewel zeggen, excuses aanbieden en begrip hebben voor elkaar en respect hebben voor kinderen die "anders" zijn dan jezelf. Binnen de BSO zijn de kinderen wat ouder dan de kinderen van de dagopvang, toch blijft de basisaanpak hetzelfde. Positief gedrag belonen is een goede manier om gewenst gedrag terug te laten keren.

Afhankelijk van de leeftijd en de situatie die zich voordoet, zullen er maatregelen genomen worden als kinderen niet luisteren of aanleiding geven om in te grijpen. Afleiding en alternatieven bieden is één van de acties bij een het ontstaan van een onwenselijke situatie. Kinderen aanspreken, even apart nemen, laten nadenken over de situatie en bespreken hoe het op een andere manier had kunnen handelen zijn voorbeelden van acties die door medewerkers ondernomen kunnen worden als blijkt dat er ingegrepen moet worden, omdat kinderen er samen niet meer uitkomen. Het uitspreken van de

reden van handelen, uitleg over de risico's van de ontstane situatie en het goedmaken met de ander, leert de kinderen om na te denken over het eigen handelen en het inschatten van bepaalde situaties.

1.2.5 Zelfstandigheid

De medewerkers van De poppenkast proberen de zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren door ze zoveel mogelijk zelf dingen te laten ontdekken. Bij de allerkleinsten kan dat zijn, het pakken van een speeltje of het proberen om te draaien. Bij de dreumesen en peuters is dat het zelf proberen aan- en uitkleden, het helpen van de medewerkers bij bijvoorbeeld kleine huishoudelijke taken, het leren smeren van het eigen broodje. Door zelf dingen te mogen proberen en dus ook door zelf fouten te maken, komen de kinderen erachter hoe bepaalde zaken aangepakt kunnen worden en zullen ze groeien in zelfstandigheid en zelfvertrouwen.

Zindelijkheidstraining

Zodra kinderen interesse tonen in zaken die met zindelijkheid te maken hebben, mogen zij meedoen aan de zindelijkheidstraining. In het begin zal dit uitsluitend bestaan uit het af en toe eens meekijken tijdens de toiletbezoeken van de kinderen die al zindelijk zijn. Er wordt verteld wat de kinderen doen en wordt uitgebreid geprezen als een kind zelf een poging waagt op de pot of het toilet. Kinderen geven zelf het tempo aan en hoeven niet meteen zonder luier rond te lopen. In overleg met ouders zal het dragen van de luier langzaam worden afgebouwd. Maar ook dit is weer afhankelijk van het kind, de één zal na een uur graag de luier weer om doen, terwijl de ander hier misschien helemaal geen behoefte aan heeft. Samengevat moet de zindelijkheid niet opgedrongen worden en onder een vrijblijvende sfeer aangeboden worden. Beloning met bijvoorbeeld stickers en complimenten zijn vaak een extra stimulans voor kinderen om zindelijk te worden.

1.2.6 Buitenspelen in het kort

De buitenruimte is ingericht om te ontdekken en om te spelen. Geen plein met klimrek, maar veel gras, zand en bosjes om lekker in te struinen. Het buitenspelen is een essentieel onderwerp in teamvergaderingen en overlegsituaties. Buiten zijn is een zeer belangrijk aspect van de ontwikkeling van kinderen en wordt door de organisatie als één van de hoofdactiviteiten gezien. De peuters en dreumesen gaan zoveel mogelijk naar buiten. Ook als het weer minder is, ze spelen met zand en water en er wordt gestreefd om er veel op uit te gaan met de kinderen in de bolderkar of de bakfiets. Bij een nabijgelegen boerderij mogen de kinderen koeien kijken en zien hoe het er op een boerderij aan toe gaat.

Er is een moestuin aanwezig. Deze is verhoogd zodat het voor de medewerkers aantrekkelijker is om in te werken en om te voorkomen dat de jongste kinderen in de plantjes gaan staan. Verder heeft deze moestuin kijkvensters, waardoor de kinderen kunnen zien hoe het er onder de grond aan toe gaat. Met kinderen van alle leeftijden worden verschillende gewassen verbouwd, bijvoorbeeld aardbeien en tomaten. De kinderen kunnen het groeiproces door de kijkvensters volgen.

Voor de baby's is in de reguliere opvang vaak geen tijd om naar buiten te gaan. De Poppenkast streeft ernaar om met alle kinderen, dus ook met de baby's naar buiten te gaan. Bij deze leeftijdsgroep is het natuurlijk iets afhankelijker van de weersomstandigheden, bij hevige regenval kun je minder makkelijk naar buiten, maar verder is het belangrijk dat ze frisse lucht krijgen. Het haalt ze uit het groepsgebeuren, geeft ze individuele aandacht (duo buggy's) en buitenlucht is gezond. Op deze manier streeft de organisatie naar meer ontspanning voor de baby's.

Voor de BSO is de buitenruimte wat klein, vooral voor voetbal is het niet zo geschikt. Daarom is er aan de zijkant van het pand een stuk grond tot de beschikking om af te sluiten als er behoefte is om buiten te zijn zonder weg te gaan. Ook wordt er veel gebruik gemaakt van een plein in de woonwijk op

ongeveer 100 meter afstand van de BSO. Hier lopen de kinderen onder begeleiding naartoe en daar is ruimte om te voetballen en er staat een tafeltennistafel en bankjes om te zitten. Ook is er een stuk grond op ongeveer 200 meter afstand, ook hier lopen de kinderen onder begeleiding naartoe en hier is een groot stuk grasland waarop we regelmatig te vinden zijn om te vliegeren, te frisbeeën, te voetballen en visjes te vangen aan de waterkant. Deze buitenruimtes liggen niet direct aan het pand maar zijn zo dichtbij dat we deze ruimten verkiezen boven de grond naast het pand omdat het groter en mooier is. Verder leert de praktijk ons dat we veel in het park en in de speeltuin naast de school te vinden zijn. Verder gaan we erop uit in de omgeving zoals de duinen, het bos, het strand en het park.

1.2.7 Groenbeleid bij De Poppenkast

In dit groenbeleid beschrijven we het belang van natuurbeleving binnen de kinderopvang. Waarom is het zo belangrijk dat kinderen naar buiten gaan en hoe pakken we dat aan binnen onze opvang situatie?

Waarom buitenspelen?

Buitenspelen binnen de kinderopvang omvat veel meer dan een frisse neus halen. Buiten het feit dat het gewoon heel erg leuk is om buiten te spelen en dat er in elk seizoen iets te beleven is in de natuur, zijn er een aantal belangrijke voordelen voor ieder kind.

- Buitenspelen bevordert de ontwikkeling en de zelfstandigheid van een kind. Het kind gaat op ontdekking, leert eigen grenzen kennen en krijgt meer zelfvertrouwen.
- Kinderen doen kennis op over de natuur, ze leren hoe alles groeit en bloeit, ze leren met dieren omgaan en zo hopen wij waardering en respect voor de natuur bij te brengen.
- Buitenspelen betekent bewegen, kinderen krijgen een betere conditie, weerstand en gezondheid door het spelen in de buitenlucht.
- Leren door ervaren, hoe voelt nat gras, wat doet de wind met een lint?

Buiten activiteiten bij De Poppenkast spelen zich niet alleen af in onze natuurgerichte tuin maar ook in de directe omgeving. Door de centrale ligging zijn we binnen enkele minuten in het bos, de duinen, op het strand, het park, de buurtspeeltuinen en de indianen speeltuin in Heiloo. Opties genoeg voor kinderen en medewerkers om te genieten van ons afwisselende buiten- speel aanbod. Ook een bezoekje aan verschillende bezoekerscentra van pwn staat vaak op de agenda, Castricum en Schoorl zijn erg leuk voor de kinderen en bieden veel uitdaging voor verschillende leeftijden.

Alle kinderen die onze opvang bezoeken, dagopvang, peuterspeelzaal of bso, krijgen dagelijks buiten activiteiten aangeboden in de vorm van spelletjes, vrij spelen, wandelingen of andere uitstapjes. De kinderen van de dagopvang en peuterspeelzaal gaan elke dag naar buiten. Uitzonderingen worden gemaakt bij extreme weersomstandigheden bij de jongste baby's. Op de bso stimuleren de medewerkers de kinderen naar buiten te gaan door dagelijks een buiten activiteit aan te bieden, echter kunnen kinderen ervoor kiezen hier niet aan mee te doen. We zorgen dat de buitenactiviteiten een vast onderdeel zijn van het dagprogramma en bereiden buitenactiviteiten vooraf goed voor.

In onze natuur gerichte tuin staat spelen met zand en (in de zomer) water centraal. We hebben een grote zandbak waarin de kinderen kunnen spelen. Ook hebben we bosjes waar kinderen lekker doorheen en in kunnen. Er staat een houten speelhuisje en er is een grote moestuin. In de schuur bewaren wij fietsjes en zandbak materiaal.

Onze buitenruimte is geschikt voor kinderen:

- om in te ontdekken (alle zintuigen worden bediend)
- geeft kinderen de ruimte (fysiek)
- geeft kinderen de gelegenheid om hun eigen fantasie in te zetten
- geeft kinderen ruimte om te klimmen, te klauteren en op verschillende ondergronden (incl. oneffen ondergronden) te spelen
- biedt kinderen de kans om zich te verstoppen
- heeft grond/zand en/of water om mee te spelen
- biedt ruimte aan insecten

De moestuin

De moestuin speelt een belangrijke rol bij ons groen beleid. De moestuin is verhoogd waardoor hij makkelijk te bereiken is voor kinderen en medewerkers en kinderen gaan er niet in staan. Aan de voorkant van de moestuin zijn raampjes gemaakt waardoor kinderen ook kunnen zien wat zich onder de grond afspeelt. Door de kriebelbeestjes plankjes op te tillen kunnen insecten bekeken worden.

De moestuin wordt door de dagopvang, peuterspeelzaal en de bso kinderen gebruikt. Kinderen doen gedurende drie seizoenen activiteiten met zaaien, oogsten en eten. De nadruk ligt bij ons op ontdekken, plezier hebben en doen, niet specifiek op kennisoverdracht.

Tips voor medewerkers om met de moestuin te werken vinden we op: www.moestuincoach.nl

Contact met dieren

Ook contact met dieren vinden wij erg belangrijk en zien wij als onderdeel van het groenbeleid en de natuurbeleving. Met respect omgaan met dieren en leren van hun lichaamstaal is goed om op jonge leeftijd te ervaren. Wij hebben verschillende activiteiten met dieren in ons aanbod opgebouwd. Zo beginnen we met het bezoek aan de eendjes in het park, ook bezoeken we een melkveehouderij in de buurt waar de kinderen mogen rondlopen en koeien mogen voeren. Hier kunnen bso kinderen en oudere peuters ook een rondleiding krijgen en uitleg over het bedrijf. Dan is er in Heiloo een kleine konijnen schuur waar we konijntjes mogen aaien op woensdagmiddag. Er zijn maneges in de buurt waar we langs mogen komen om bij de paarden te kijken en we brengen regelmatig een bezoek aan de kinderboerderijen in Alkmaar, de Hout en de Mare. Ook krijgen we weleens bezoek van jonge hondjes, konijntjes etc. Net aan welke kans zich aanbiedt. Daarnaast staat het onze medewerkers vrij om met nieuwe ideeën te komen voor allerlei buiten activiteiten.

Wij streven er als opvang naar dat:

- Alle baby's en dreumesen dagelijks een buiten activiteit hebben gedaan in de vorm van een wandeling of bij mooi weer in de tuin spelen. Hierbij mogen de kinderen over de grond kruipen/lopen. Ouders worden geacht hier met de kleding rekening mee te houden. Als wij zien dat een kind nieuwe kleding/schoenen aan heeft doen we kleding /laarzen van ons aan. We letten hierbij op de leeftijd en de temperatuur. Kinderen mogen niet te koud worden door vochtige bodem of te heet door teveel kleding. Incidenteel een uitstapje in de buurt hoort hier ook bij. Voorkom dat kleine kinderen in de wagen zitten te kijken naar hoe de anderen spelen in de tuin. Bij extreme weersomstandigheden blijven deze jonge kinderen binnen.

- Alle peuters 2x daags naar buiten kunnen. Alle hierboven beschreven activiteiten kunnen daarbij aangeboden worden, we zorgen voor voldoende afwisseling in het aanbod in de tuin, dus zandbak, spelletjes, fietsjes en de uitstapjes in de directe omgeving.
- Op de buitenschoolse opvang elke dag een buiten activiteit wordt voorbereid en aangeboden en in de vakanties gaan alle kinderen van de vakantie opvang twee keer per dag naar buiten waarvan het buitenspelen vaak de hoofdactiviteit is, zoals spellen en sportieve activiteiten in het bos of op het strand, uitstapjes naar vlindertuin of andere dierenparken.
- Wij bieden verschillende natuurlijke materialen aan zoals takken, schelpen, stro etc. Dit wisselt af per periode, thema of seizoen.

Bij het buitenbeleid en de uitvoering daarvan worden de daarbij behorende protocollen altijd nageleefd, zie veiligheid en gezondheidsbeleid voor de werkprotocollen.

2. Opvang bij De Poppenkast

In dit hoofdstuk van het beleid wordt aandacht besteed aan de verschillende opvangvormen en groepssamenstellingen. Hiernaast komt de dagelijkse praktijk aan de orde waarin bijvoorbeeld het beleid omtrent het wennen op een groep en de regels met betrekking tot afname van extra of flexibele dagdelen wordt uitgelegd.

2.1 Opvangvormen en groepssamenstellingen

De Poppenkast vangt kinderen op van 0 tot 13 jaar, kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang.

Het kinderdagverblijf heeft vier groepen, twee groepen voor kinderen van 0-2 jaar en twee groepen voor kinderen van 2-4 jaar. De buitenschoolse opvang bestaat uit twee groepen, één voor kinderen vanaf 4-6 en één vanaf 7 tot de leeftijd dat het kind naar de middelbare school gaat.

Kinderdagopvang

- Baby/dreumesgroep: twee groepen van maximaal 14 kinderen per groep van 0-2 jaar. Op deze groepen werken, afhankelijk van de beroepskracht-kindratio 1, 2 of 3 medewerkers. De diensten zijn 7:00-16:30 uur, 7.30-17.00 uur, 8.00-17.30 uur en 8.30-18.00 uur. Het aantal aanwezige kinderen wisselt per dag en per groep; we kijken altijd naar de beroepskracht-kindratio en de personele inzet wordt hierop aangepast. De 7 uren dienst begint alleen en vangt beide babygroepen op. Om 7.30 uur komt de volgende medewerker en deze start de tweede babygroep op. Einde van de dag voegen beide groepen op sommige dagen samen omdat de meeste kinderen dan weg zijn. Deze medewerkers hebben 30 minuten pauze wanneer de kinderen liggen te rusten.
- Peutergroep: twee groepen van maximaal 16 kinderen per groep van 2-4 jaar. Op de peutergroep werken 1 of 2 medewerkers, afhankelijk van de beroepskracht-kindratio. De diensten zijn 7.00-16.30 uur, 7.30-17.00 uur, 8.00-17.30 uur en 8.30-18.00 uur*. Het aantal aanwezige kinderen wisselt per dag en per groep; we kijken altijd naar de beroepskracht-kindratio en de personele inzet wordt hierop aangepast. Ook hier start een van de medewerkers beide groepen op en als de tweede medewerker komt neemt deze de aanwezige peuters mee naar de eigen stamgroep. Einde van de dag voegen de beide peutergroepen op sommige dagen samen.

Op de baby/dreumes groep en de peutergroep mag per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kindratio worden afgeweken. We wijken van de BKR af op de volgende momenten:

- Bij de start van de dag. Er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Tijdens de pauzes van de medewerkers. Op dit tijdstip liggen veel kinderen te slapen. Hierdoor zijn er op dat moment minder kinderen op het kinderdagverblijf die pedagogische aandacht behoeven.
- Tijdens het afsluiten van de dag. Er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Bij een gesprek met ouders, de kinderen spelen dan buiten waar meerdere medewerkers aanwezig zijn van andere groepen.
- Bij het ophalen van de kinderen van de BSO. Op dit tijdstip liggen veel kinderen te slapen.

Wanneer er wordt afgeweken van de BKR zorgt de pedagogisch medewerker voor een overzichtelijke situatie, waar er voldoende overzicht en aandacht is voor alle kinderen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door een spelactiviteit in dezelfde ruimte of tijdens het buitenspelen waar meerdere pedagogisch medewerkers van andere groepen aanwezig zijn.

Buitenschoolse opvang

- Buitenschoolse opvang: een groep van maximaal 20 kinderen van 4-6 jaar. Op de BSO werken 1 of 2 medewerkers, afhankelijk van de beroepskracht-kindratio. De diensten zijn van 13.30-18.00 uur* uur op maandag, dinsdag en donderdag en van 11.30-18.00 uur* op woensdag en vrijdag. In de vakanties werken er 1 of 2 mensen op de bso. Bij twee medewerkers zijn de diensten van 7.00-16.30 uur en van 8.30-18.00 uur. Indien een medewerker alleen werkt, werkt diegene van 8.00-17.30 uur. Aan het begin en het einde van de dag voegen de kinderen samen met de peuteropvang.
- Buitenschoolse opvang: een groep van maximaal 20 kinderen van 7-13 jaar. Op de BSO werken 1 of 2 medewerkers, afhankelijk van de beroepskracht-kindratio. De diensten zijn van 13.30-18.00 uur* uur op maandag, dinsdag en donderdag en van 11.30-18.00 uur* op woensdag en vrijdag. In de vakanties werken er 1 of 2 mensen op de bso. Bij twee medewerkers zijn de diensten van 7.00-16.30 uur en van 8.30-18.00 uur. Indien een medewerker alleen werkt, werkt diegene van 8.00-17.30 uur.

Tijdens schoolweken mag per dag maximaal een half uur afgeweken worden van de beroepskracht-kindratio. Dit doen wij bij de start of einde van de dag, omdat er dan minder kinderen aanwezig zijn. Tijdens schoolvakanties mag per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kindratio worden afgeweken. We kijken van de BKR af op de volgende momenten:

- Bij de start van de dag. Er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Tijdens de pauzes van de medewerkers.
- Tijdens het afsluiten van de dag. Er zijn dan minder kinderen aanwezig.
- Bij een gesprek met ouders, de kinderen spelen dan buiten waar meerdere medewerkers aanwezig zijn van andere groepen.

Wanneer er wordt afgeweken van de BKR zorgt de pedagogisch medewerker voor een overzichtelijke situatie, waar er voldoende overzicht en aandacht is voor alle kinderen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door een spelactiviteit in dezelfde ruimte of tijdens het buitenspelen waar meerdere pedagogisch medewerkers van andere groepen aanwezig zijn. (Wij zijn een vast team dus voor onze kinderen niet een vreemd gezicht)

2.2 Samenvoegen

's Morgens en aan het einde van de dag worden de kinderen van de babygroepen samen op 1 groep opgevangen, dat geldt ook voor de peuters. Dit omdat medewerkers verschillende diensten draaien, waardoor er aan het begin en het einde van de dag van iedere groep in ieder geval 1 medewerker aanwezig is, die samen de kinderen ontvangen en ook weer gedag zeggen.

Op woensdag en vrijdag combineren we de peutergroepen omdat er op beide dagen een beperkt aantal kinderen komt. Voor uw kind is er wel altijd een vertrouwd en vaste pedagogisch medewerker. Op de woensdagen worden ook de babygroepen samengevoegd met vaste medewerkers.

In vakantieperiodes zijn er vaak veel kinderen afwezig. Wij maken daarom voor deze weken speciaal een vakantierooster. Ook dan zorgen we ervoor dat er voor uw kind altijd een vertrouwde pedagogisch medewerker aanwezig is.

2.3 Wijziging vaste gezichten criterium

Indien één van de vaste medewerkers afwezig is vanwege ziekte, verlof of vakantie, onderzoeken we eerst of er een ander vast gezicht beschikbaar is. Is er geen ander vast gezicht beschikbaar, dan wordt een vervangende medewerker ingezet. Pedagogisch medewerkers die langdurig uitvallen door ziekte of zwangerschap, vervangen we zo veel mogelijk door vaste flex-medewerkers.

Door de structurele overdracht in Konnect wordt de vervangende medewerker op de hoogte gebracht van de (zorg)behoeftes van de kinderen. Hier staan verschillende zaken in vermeld, waaronder de eventuele eet- en slaapgewoontes van het kind en bijzonderheden op sociaal en emotioneel gebied. Daarnaast wordt het vaste dagritme en gebruiken overgenomen door de vervangende medewerker, die staan genoteerd in Konnect en in dit pedagogisch beleidsplan

2.4 Dagritme

Gedurende de opvang wordt er op de groepen zoveel mogelijk met een vast dagritme gewerkt. Op deze manier wordt de kinderen structuur en regelmaat geleerd, maar ook wordt hierdoor rust gecreëerd op de groepen.

- 9.00 uur kinderen gaan naar de groep, spreken de dag door en zingen liedjes.
 - 7.00-9.00 uur kinderen mogen vrijspelen, alle kinderen zijn vanaf half 8 op de eigen groep.
 - 9.30 uur fruit eten en sap drinken
 - 10.00 uur (na het eten) plassen en verschoneren en daarna (buiten)spelen.
 - Vanuit elke groep wordt een activiteit aangeboden waaraan kinderen vrijwillig mee kunnen doen.
 - 11.30 uur aan tafel voor de verantwoorde broodmaaltijd. Hierbij drinken we melk en indien uw kind geen melk drinkt verzinnen we met u een alternatief.
 - 12.00 uur wassen, plassen, verschoneren en klaarmaken voor het slapen. (kinderen die een halve dag komen worden tussen 12 uur en 13 uur gehaald en gebracht)
 - 12.30 uur de kinderen die 1 keer per dag slapen gaan naar bed. De andere kinderen gaan spelen bijvoorbeeld boekjes lezen, snoezelen of vrij spel.
 - 14.30-15.30 uur aankleden, haren kammen, even bijkomen en vrij spelen.
 - 15.30 uur aan tafel voor yoghurt, een cracker en wat te drinken.
 - 16.00 uur nog een keer plassen en verschoneren en lekker naar buiten om te spelen. Bij slechter weer spelen we op de groepen.
 - 17.00 uur de kinderen krijgen nog een koekje en wat te drinken.
 - 18.00 uur De Poppenkast gaat sluiten, indien er kinderen tot half 7 blijven eten ze nog wat en spelen op de groepen.
-
- VVE tijden zijn 8:30-12:30 uur en 12:30-16:30 uur.

Voor baby's wordt zoveel mogelijk het dagritme van thuis gevolgd. Voor de kinderen van de BSO zijn er twee vaste tafelmomenten en tussen deze momenten worden er activiteiten aangeboden en is er ruimte voor vrij spel.

2.5 Inzet stagiaires

De Poppenkast is een erkend leerbedrijf en werkt regelmatig met stagiaires van verschillende opleidingen. Dit kan een 'snuffelstage' van een paar dagen zijn, maar ook een volledige stage voor één van de beroepsopleidingen. De Poppenkast vindt het belangrijk dat toekomstige collega's een goede basis krijgen en in een prettige leeromgeving ervaringen kunnen opdoen.

Net als alle medewerkers, worden de stagiaires en vrijwilligers gescreend en dienen een VOG te hebben en te zijn ingeschreven in het personenregister Kinderopvang.

De stagiaires voeren taken uit onder begeleiding van een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Zij begeleiden de stagiaire bij het uitvoeren van de taken, zoals het observeren van kinderen, activiteiten organiseren en de kinderen verzorgen en ondersteunen in hun ontwikkeling. Iedere stagiaire heeft een

vaste praktijkbegeleider. De praktijkbegeleider houdt regelmatig een evaluatiegesprek met de stagiaire, stimuleert, motiveert, beoordeelt, stemt theoretische kennis en praktijkervaring af.

De BOL en BBL stagiaires kunnen formatief worden ingezet mits zij hiermee akkoord gaan en er een arbeidsovereenkomst is opgesteld. Zij worden ingezet bij ziekte en tijdens onvoorziene omstandigheden op hun stage dagen en in schoolvakanties.

2.6 Dagelijkse praktijk

Gedurende de dag gebeurt er van alles tijdens de opvang. In dit onderdeel komen verschillende onderdelen uit de dagelijkse praktijk aan de orde.

2.6.1 Eten en drinken

Op het kinderdagverblijf zijn drie momenten dat de kinderen en medewerkers aan tafel eten en drinken. Samen eten en drinken stimuleert kinderen mee te eten en creëert een rustmoment gedurende de dag. De medewerkers eten mee, waardoor een huiselijke en gezellige sfeer ontstaat. Hiernaast bieden de tafelmomenten structuur voor de kinderen. Zo leren de kinderen dat bijvoorbeeld na het fruit eten, er lekker buiten gespeeld wordt.

De tafelmomenten bieden tevens de mogelijkheid om de kinderen normen en waarden bij te brengen. Zo wordt kinderen geleerd om zich in elkaar te kunnen verplaatsen, wat voelt een ander kind als het pijn heeft of verdrietig is. Dit zijn zaken die we tijdens dit moment kunnen bespreken. Ook leren ze om op hun beurt te wachten.

De kinderen mogen zelf kiezen wat zij op brood willen, er wordt hierin geen onderscheid gemaakt tussen zoet en hartig, het valt te betwisten wat gezonder is, een broodje kipfilet of een broodje met appelstroop. Er wordt uitsluitend zoet beleg aangeboden wat verantwoord is en als gezond beleg wordt aangeraden door deskundigen, dus appelstroop, jam, en pindakaas. De praktijk leert dat de kinderen zeer gevarieerd kiezen en als dit niet het geval is, stimuleren de medewerkers hen iets anders te proberen.

Ook het wel of niet eten van korstjes wordt per kind bekeken. Het moet bij De Poppenkast vooral gezellig en ontspannen zijn aan tafel en dwang om iets eten of drinken, hoort daar niet bij. Mocht een kind minder goed drinken, wordt er op meerdere momenten gedurende dag drinken aangeboden.

Baby's krijgen hun fles altijd op schoot en niet vanuit een wipstoeltje. De hapjes worden gegeven als een kind in een wipstoel ligt en de medewerker tegenover het kind zit. Tijdens deze momenten wordt er met het kind gesproken en gespeeld en krijgt een kind alle aandacht. Uiteraard kan het voorkomen dat een medewerker meerdere kinderen tegelijk eten geeft, zij verdeelt haar aandacht dan over de kinderen.

Bij de buitenschoolse opvang kunnen er ook meer eet- en drinkmomenten zijn. Zo is de voorschoolse opvang inclusief ontbijt. Bij de naschoolse opvang krijgen de kinderen rond 15.30 uur een glas thee of water en krijgen de kinderen fruit. Als er kinderen zijn die nog trek hebben, kunnen er nog crackers worden gesmeerd. Rond 17.00 uur krijgen de kinderen nog een koekje en water of thee.

Tijdens schoolvakanties krijgen de kinderen 's morgens fruit en wordt er tussen de middag gezellig samen geluncht. Aan het einde van middag worden er nog crackers gegeten en gedronken. Het gebeurt ook regelmatig dat de kinderen zelf iets maken voor de tafelmomenten tijdens de vakantie. De groep met oudere kinderen heeft iets meer vrijheid in het eten en drinken, zij kunnen dit zelf pakken. Er zijn wel regels voor het pakken van eten en drinken, deze hangen op de groep en worden met regelmaat met de kinderen besproken.

2.6.2 Wennen

Alle ouders van het kinderdagverblijf krijgen één wenoctend aangeboden waarop kinderen kosteloos een ochtend mogen kennismaken met De Poppenkast. Verder wordt het wennen aangepast aan de kinderen en wensen van de ouders. Als een kindje moeite heeft met wennen, geven de medewerkers de ouders advies. Zij kunnen bijvoorbeeld aangeven om het brengen niet te lang te laten duren. De meeste kinderen wennen vlot en vinden al snel hun plekje binnen de groep.

Door dicht bij het kind te blijven en goed naar het kind te kijken, kunnen de medewerkers de opvang aanpassen aan de wensen en behoeften van een kind. De medewerkers zien snel wat een kind wel of niet prettig vindt en kunnen hier, ook tijdens het wennen, goed op inspelen. Verder hebben de medewerkers in de beginperiode nauw contact met de ouders en houden hen op de hoogte van hoe een kind zich gedraagt en wat het precies heeft gedaan op een dag. Als een ouder een goed gevoel heeft over de opvang, straalt deze dat uit naar een kind en zal een kind ook sneller een vertrouwd gevoel krijgen dan wanneer een ouder zelf veel moeite heeft met het brengen van een kind. Het wennen vindt plaats op de basisgroep van een kind en bij voorkeur ook op de dagen dat een kind ook daadwerkelijk de opvang zal bezoeken.

Wanneer een kind 3 jaar en 10-11 maanden is, wordt er gestart met wennen op de buitenschoolse opvang, als zij daarvoor zijn ingeschreven. Er wordt gestart met een kort bezoek en deze bezoeken begeleid door medewerkers van de dagopvang, worden steeds verder uitgebreid. Uiteindelijk wordt een kind gebracht en gaat de medewerker weg en laat het kind zelfstandig verder spelen onder begeleiding van de medewerker van de BSO. Tijdens het wennen vindt er een overdracht plaats tussen medewerkers van de dagopvang en de bso en worden specifieke zaken over het kind uitgewisseld. Ouders halen de kinderen daar zelf op nadat de medewerker ze heeft gesproken en ingelicht over het verloop van de dag. Ook in deze situatie staat het kind centraal en wordt het wennen aangepast aan de behoeften van een kind. De ouders krijgen tijdens de wen periode een kennismaking/intake gesprek aangeboden met een medewerker van de bso.

2.6.3 Extra en flexibele opvang

Omdat De Poppenkast flexibel is in het opvang aanbod, komt het voor dat mensen extra of incidentele opvang afnemen. De extra opvang wordt op de basis/stamgroep van het kind aangeboden. Indien dit niet lukt omdat de groep vol is kan er gekeken worden op een andere groep. Voorwaarde is dat de ouder hier schriftelijk mee akkoord gaat en dat het kind bij een bekende leidster zal worden gebracht. Dankzij het open deuren beleid kennen de kinderen alle medewerkers, wat deze voorwaarde vergemakkelijkt. Ook is het belangrijk dat het kind zich vertrouwd voelt en zich veilig voelt. Door middel van observatie houden we dit in de gaten en indien we merken dat het niet goed gaat, nemen medewerkers contact op met de ouder en zal de extra opvang buiten de eigen stamgroep niet meer mogelijk zijn.

Voor flexibele opvang geldt hetzelfde. Een kind heeft een eigen groep en zal op deze groep de opvang afnemen. Uiteraard moet er plaats zijn op de groep en indien dit er niet is, wordt weer met schriftelijke toestemming op een andere groep gekeken. Bij incidentele opvang is observatie van het kind erg belangrijk. Hoe reageert een kind op de opvang tijdens de breng en haal momenten en hoe gedraagt het zich naar andere kinderen en de leidsters toe. Ook kijken we naar hoe een kind eet en drinkt en hoe het zich ontwikkelt. Indien hier opvallende zaken zijn adviseren medewerkers de ouders een kind voor langere of kortere periode met regelmaat te brengen zodat het kind de kans heeft zich veilig te gaan voelen en goed te wennen aan de opvang. Afhankelijk van het kind en zijn ontwikkeling kan in overleg met ouders worden besloten weer over te gaan op incidenteel. Ouders worden voorafgaand aan deze opvang duidelijk ingelicht in een intakegesprek met de mentor van het kind.

3. Ontwikkeling en observatie

De Poppenkast vindt het belangrijk dat kinderen in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, maar stimuleren de kinderen uiteraard wel in hun ontwikkeling. Om de ontwikkeling van de kinderen goed in beeld te kunnen krijgen, wordt er bij de kinderen, naast de dagelijkse observaties, twee keer per jaar een uitgebreidere observatie gedaan. Deze observaties worden uitgevoerd door de mentor van het kind. Hiernaast wordt er aandacht besteed aan het overdragen van informatie omtrent de ontwikkeling van de kinderen.

3.1 Observaties en mentorschap

Wij werken met het kind volgsysteem van KIKI. Deze methode is gekoppeld aan de app waarmee wij werken van connect. Dit systeem zorgt ervoor dat we het hele jaar door kunnen observeren. Worden hier afwijkingen of opvallende zaken geconstateerd wordt dit direct met de ouders besproken in een oudergesprek. Deze gesprekken vinden één keer per jaar plaats als alles normaal verloopt. Indien er sprake is van bijzonderheden worden ouders uitgenodigd voor een tussentijds gesprek.

3.1.1 Mentorschap

Alle kinderen van het kinderdagverblijf krijgen bij de start van de opvang een mentor aangewezen die het kind observeert, begeleidt en de oudergesprekken voert tijdens de opvangperiode. Deze mentor kan wisselen indien de medewerkers dat nodig achten, bijvoorbeeld wanneer een kind twee jaar wordt en overgaat naar de peutergroep. Dit uiteraard altijd in overleg met ouders.

Op de BSO krijgen de kinderen een gezinsmentor aangewezen. De mentor is een medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is niet alleen aanspreekpunt van het kind, maar ook van de ouder. Vandaar de term gezinsmentor. De gezinsmentor is niet verplicht om periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen vast te leggen, uiteraard doen we dit wel in geval wij, ouders of het kind zelf dit aangeven. Deze mentor kan wisselen indien de medewerkers dat nodig achten, bijvoorbeeld als een kind meer naar een andere medewerker trekt of het verandert van dagen. Dit uiteraard altijd in overleg met ouders.

Op de groepen liggen mentorlijsten waarop staat welk kind onder welke mentor valt. Voor het mentorschap bestaat een handboek waarin staat beschreven wat er van een mentor wordt verwacht.

Ouders worden tijdens de intake op de hoogte gebracht van wie de mentor is en wat deze doet voor hun kind of voor het gezin. Ook staan de mentoren in de ouderapp, ouders kunnen dit ook in de app zien. De kinderen van de bso hebben regelmatig een gesprekje met hun eigen mentor, deze onderhoudt het contact met het kind en de rest van het gezin en is ook zichtbaar in de ouderapp.

3.2 Overdracht van informatie

Het overdragen van informatie over de kinderen kan op verschillende manieren en momenten plaatsvinden. Zo wordt er informatie overgedragen naar ouders, maar ook naar bijvoorbeeld de toekomstige basisschool van een kind. De verschillende manier en momenten worden in dit onderdeel kort toegelicht.

3.2.1 Overdracht bij brengen en halen

Als kinderen worden gebracht en opgehaald is er voldoende tijd om één en ander door te spreken met de medewerkers. Is het echter druk of heeft de ouder haast kan dit soms wat summier zijn. Om te zorgen voor een goede en duidelijke overdracht gebruikt De Poppenkast de ouderapp. Hier noteren de medewerkers belangrijke zaken als eten, drinken, slapen en luiers. Op deze wijze kan de ouder thuis gemakkelijk zien hoe het kind heeft gefunctioneerd en op welke tijden het wat heeft gekregen. Ook schrijven de medewerkers wat de kinderen hebben gedaan op een dag. Als kinderen wat ouder

worden ligt de nadruk wat meer op de dag invulling en minder op de eet, drink en slaap momenten. Ook kijken medewerkers bij de overdracht veel naar de behoeften van ouders. De één vindt iets erg belangrijk terwijl de ander datzelfde wel helemaal niet belangrijk kan vinden. Ook ouders kunnen terugschrijven hoe het met een kind gaat en of er nog wijzigingen zijn of andere belangrijke dingen om te weten voor de medewerkers. Vanaf de babygroep staat er op de groep een map waarin de medewerkers knutsels, foto's en leuke gebeurtenissen noteren. Dit naslagwerk krijgen de kinderen mee naar huis als ze 4 jaar worden. 1x per jaar worden de ouders uitgenodigd voor een oudergesprek en indien de ouder of de leidster het nodig vindt is er ruimte om tussendoor een gesprek te voeren met elkaar. Door het mentorschap zal deze communicatie voor ouders en medewerkers duidelijker verlopen en is er meer structuur in de onderlinge communicatie.

Overdracht naar basisschool en naar de buitenschoolse opvang

Bij De Poppenkast is sprake van een warme overdracht, dit houdt in dat de mentoren een eindverslag maken van de kinderen wanneer ze bijna 4 jaar zijn. Dit verslag krijgen de ouders uitgebreid uitgelegd in het eindgesprek en is er persoonlijk contact met de school en met de buitenschoolse opvang waar het kind naartoe gaat als het 4 jaar is. Dit kan zowel telefonisch zijn als door middel van een persoonlijk bezoek. Kinderen met een VVE indicatie worden altijd met een warme overdracht voorgesteld op de basisschool en op de buitenschoolse opvang.

3.2.2 Overdracht naar derden of een doorverwijzing

Waar nodig kunnen ouders worden doorverwezen naar andere instanties door de medewerkers van De Poppenkast indien zij dit noodzakelijk vinden. Hiervoor is altijd werkoverleg met de directie nodig om een juiste aanpak te bespreken. Via de sociale kaart van De Poppenkast met daarin de hulpverleningsinstanties uit de omgeving wordt bepaald wat het beste aansluit. Vaak is dat bij kinderen het consultatiebureau of het opvoedspreekpunt van de JGZ.

Indien er sprake is van een zorg wat betreft kindermishandeling starten wij de meldcode kindermishandeling in kindercentra op. Patricia Wijnberg is de aandacht functionaris en begeleidt dit proces aan de zijde van de medewerkers.

Een warme overdracht kan ook plaatsvinden wanneer een kind van opvang wisselt, of naar gespecialiseerde opvang gaat.

Twee keer per jaar heeft de VVE coach contact met het consultatiebureau over de voortgang van de VVE kinderen.

4. Ouders

De Poppenkast vindt het contact tussen de ouders en medewerkers heel belangrijk. Een goed contact is noodzakelijk om een goede afstemming te maken over alles wat het kind aangaat. Om ouders te (blijven) betrekken bij de opvang heeft De Poppenkast verschillende methoden om de betrokkenheid te stimuleren of vast te houden.

Ouders worden niet alleen tijdens de overdracht geïnformeerd over wat er gedurende de dag is gebeurd, via whatsapp en het ouderportaal worden ook korte verhaaltjes en foto's gedeeld met de ouders. Wanneer er een nieuw thema start op het kinderdagverblijf, ontvangen de ouders hier een brief over waarin het thema wordt beschreven, maar ook handige tips om thuis met het thema aan de slag te gaan.

Het is voor de kinderen heel goed en belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van wat de kinderen tijdens de opvang leren en daarom ontvangen de ouders tips over wat ze thuis allemaal met het thema kunnen doen.

Op de BSO worden ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de activiteiten en vooral in de vakanties worden er veel activiteiten georganiseerd waarbij de kinderen aan hun ouders kunnen laten zien wat ze hebben gedaan. Zo geven de kinderen na de musical workshop natuurlijk een voorstelling en verzorgen de kinderen altijd de hapjes en de bediening tijdens de afsluiting van de zomervakantie.

Op de facebook pagina worden ook regelmatig korte verslagjes geplaatst. En vier keer per jaar verschijnt onze nieuwsbrief met de laatste nieuwtjes. Ook zijn wij actief op Instagram.

5. Aanvullende informatie

Voor de medewerkers is het gesneden koek, maar voor (beginnende) ouders is het soms toch lastig om te weten hoe de ontwikkeling van de kinderen verloopt. In dit hoofdstuk wordt hier kort aandacht aan besteed. Tevens wordt hier informatie gegeven over feestjes en partijen bij De Poppenkast.

5.1 Ontwikkelingsfasen

De ontwikkelingsfasen zijn opgedeeld in drie categorieën, de babyfase, de peuterfase en de fase van 4-12 jaar. Bij ieder fase wordt kort aangegeven wat een kind doormaakt en wat de medewerkers in deze fase (kunnen) doen om de kinderen te stimuleren.

5.1.1 Babyfase

De motorische ontwikkeling van een baby verloopt volgens een redelijk vast patroon, natuurlijk is de ontwikkeling voor elk kind anders, over het algemeen en in grove lijnen ziet het er zo uit: Een kind gaat met ongeveer drie maanden draaien van rug naar buik, met 5 maanden draaien ze terug. Rond de 7/8 maanden gaan kinderen zelf zitten en kruipen. Lopen doen de meeste kinderen rond 1 jaar en tussen de 14 en 17 maanden gaan ze rennen en springen leren.

De motoriek wordt hier gestimuleerd door uitdagend speelgoed met felle kleuren en geluiden. Dit speelgoed stimuleert een kind het te pakken en te ontdekken. Als een kind het speelgoed niet hoort of ziet, zal het op deze leeftijd niet weten dat het er wel is en zal er dan ook niet naar op zoek gaan. Als een kind wat verder is zullen we het stimuleren bij het leren lopen door het aan de armpjes te ondersteunen en zo een rondje over de groep te gaan. Voor wat oudere baby's hebben we bijvoorbeeld vormen stoven om de oog-hand coördinatie te stimuleren.

In het eerste jaar ontwikkelen de zintuigen van de baby zich snel. Eerst vooral horen en zien, maar later ook proeven, voelen en ruiken. Wij stimuleren deze ontwikkeling bij baby's door speelgoed aan

te bieden van verschillende materialen. Zo voelt een knuffel heel zacht aan en is een rammelaar glad. Voelen is erg belangrijk, maar ook proeven, denk hierbij aan verschillende smaken fruit of een boterham met verschillend beleg. Voor het gehoor zijn geluidspelletjes belangrijk, bijvoorbeeld, wat zegt de koe? Etc. Verder is het ook erg belangrijk veel te vertellen wat je doet en met de kinderen te praten tijdens de verzorging en het spelen. De spraak/taalontwikkeling begint al bij geboorte. Een kind kan meteen huilen, belletjes blazen en "kraaien". Tussen de 4 en 6 weken kunnen de meeste kinderen lachen, met drie maanden brabbelen ze en met 6 maanden gaan ze klanken nabootsen. Baby's zijn ongeveer 10 maanden oud als ze de eerste woordjes gaan zeggen. Met 14 maanden gebruiken ze een-woord zinnen en met 18 maanden twee-woord zinnen. Op tweejarige leeftijd gaan ze eenvoudige zinnetjes maken. Verder horen bij deze ontwikkeling ook het spelen met gezichtsuitdrukkingen, stemintonatie, spelen van kietelspelletjes, zingen en luisteren naar liedjes en het luisteren naar verhaaltjes. Belangrijk bij het leren praten is dat de opvoeders woorden en zinnen goed uitspreken en geen "kindertaal" gebruiken.

De cognitieve/verstandelijke ontwikkeling heeft betrekking op vermogens van kinderen zoals waarnemen, denken, geheugen, leren en taal. Ook bij cognitieve ontwikkeling is een wisselwerking tussen kind en omgeving. Een begin hierbij is het uiten van reflexen, dat is aangeboren gedrag.

Al snel leert een kind de actiereactie wisselwerking. Hij gaat dingen nadoen en ontdekken. Wij stimuleren deze ontwikkeling o.a. door speelgoed aan te bieden wat bij de leeftijd past en wat uitdaagt. Natuurlijk wordt deze ontwikkeling ook gestimuleerd door tegen het kind te praten tijdens dagelijkse bezigheden en door voorlezen, zingen en spelletjes doen. Ook door naar het kind te luisteren wanneer het spreekt, maar ook huilt en brabbelt. Imitatiegedrag, dus het nadoen van grote mensen is hier een duidelijk voorbeeld van. De huishoek is een ideale plek om ouders, maar ook leidsters na te doen.

Om de jongste kinderen binnen de opvang de beste mogelijkheden te kunnen bieden wordt er gewerkt met een vaste gezichtenrooster. Dit betekent dat elke groep 2 vaste medewerkers heeft waarvan er elke dag minimaal 1 aanwezig is. Een van deze medewerkers is ook de vaste mentor van het kind en het aanspreekpunt voor ouders. Zij begeleidt het kind en de ouders tijdens de opvang hier en voert de gesprekken met de ouders bij observatie gesprekken etc. Mocht dit door onvoorziene omstandigheden niet lukken dan wordt er gezorgd dat er een ander bekend gezicht op de groep staat zodat de kinderen hun eigen groep, ritme en veiligheid is gegarandeerd.

5.1.2 Peuterfase

Een peuter beheerst de basisvaardigheden van de motoriek, maar is voortdurend bezig om zijn motoriek verder te ontwikkelen. Een peuter krijgt een betere hand-been motoriek en hij gebruikt zijn spieren bewuster om iets te bereiken. Je kunt onderscheid maken tussen de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek zijn de grote bewegingen zoals rennen, springen, klimmen etc. Dit kunnen wij goed stimuleren door bewegingspelletjes te organiseren binnen en buiten. De fijne motoriek bestaat uit fijnere en kleinere bewegingen die te maken hebben met de oog-hand coördinatie. Dus tekenen, prikken, knippen etc. Deze activiteiten worden zeer regelmatig aangeboden om te oefenen, bv kleien, tekenen, sorteren etc.

Voor een peuter geldt dat hij meer gedetailleerd waar gaat nemen, experimenteren met verschillende materialen is in deze fase erg belangrijk, zand en water, grof karton en wollig materiaal. Maar ook door boekjes te lezen en liedjes te zingen en luisteren.

Een peuter heeft een snelle taalontwikkeling, ipv gebaren gaat het kind steeds meer woorden en later zinnen gebruiken om zichzelf uit te drukken. Door veel verschillende onderwerpen aan te snijden en veel met thema's te werken, verrijken we de woordenschat van de kinderen. Ook het lezen van

boekjes, het zingen van verschillende liedjes en door rollenspellen te spelen wordt de taalvaardigheid gestimuleerd. Spreekt het kind een andere taal, proberen we het te stimuleren ons duidelijk te maken wat hij bedoelt. We zullen het stimuleren Nederlands te gaan spreken op een speelse manier.

In het derde levensjaar komt het kind in de ik-fase. Kinderen leren samen spelen en te delen. Dit gaat in het begin vaak gepaard met egocentrisch gedrag, van mij!!! Naarmate het kind ouder wordt en met de juiste begeleiding gaat het leren om samen te spelen en zal het hier ook plezier aan gaan beleven. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, en zullen dat ook zijn naar elkaar. Het geheugen gaat een rol spelen, maar ook fantasie en werkelijkheid lopen nog weleens door elkaar heen. In het spel en door verhalen te vertellen blijkt de waarheid nogal anders te worden vertaald door een peuter. Ook dingen die eerder zijn gebeurd worden door de peuter nagespeeld om een en ander te verwerken, ouders maar ook leidsters horen zichzelf weleens terug als een pop een standje krijgt van een peuter. In deze fase vragen oudere peuters veel, ze willen alles weten en nemen veel op. Door veel te vertellen en vragen altijd serieus te nemen voelt een kind zich veilig en krijgt het vat op de wereld die steeds groter wordt. Kinderen leren op de opvang naast, maar ook met elkaar te spelen en hebben hierdoor soms minder behoefte om samen met de pedagogisch medewerkers te spelen. Door een goede dosering te vinden in het wel of niet meespelen, proberen we de kinderen zelfstandig te laten spelen zonder dat de kinderen zich gaan vervelen of te veel ruzie gaan maken.

5.1.3 Fase 4-13 jaar

De ontwikkeling van kinderen in deze leeftijdsfase is zeer uiteenlopend. Waar jonge kinderen nog bezig zijn met de ontwikkeling van het lichaam en het leren van bepaalde vaardigheden, is een kind van 10 op een heel ander niveau bezig met de lichamelijke ontwikkeling en dit geldt uiteraard ook voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

5.2 Feesten en partijen

Op het kinderdagverblijf worden de verjaardagen gevierd met een feestmuts, liedjes en traktaties. Kinderen mogen, als ze dat leuk vinden iets maken als hun ouders jarig zijn. Ook met Vader- en Moederdag zal een knutselwerkje gemaakt worden door de kinderen die dat willen. Er wordt altijd gezorgd voor een kleinigheidje, voor de ouders waarvan het kind niet wilde knutselen maken we een mooie foto van het kind terwijl het lekker aan het spelen is...De feestdagen worden ook gevierd, al moet in de praktijk blijken op welke manier er invulling wordt gegeven aan dagen als Sinterklaas, kerst en Pasen.

Verder wordt er aandacht besteed aan alle reguliere feestdagen, maar ook landelijke zaken zoals het voorleesontbijt, de opa en oma dag etc.

Voor de kinderen van de BSO worden verjaardagen gevierd als een kind daar behoefte aan heeft. Ze krijgen standaard van een kaart en een cadeau. Verder wordt er aandacht besteed aan alle thema's en feestdagen, al is dat anders als op school. De kinderen zijn niet al te lang aanwezig waardoor het niet mogelijk is om te diep op sommige zaken in te gaan. Hierbij spelen we in op de behoeftes van de kinderen en zal er soms meer aandacht zijn voor een voetbaltoernooi dan voor sinterklaas bijvoorbeeld. Met Halloween is er een keer een groot feest georganiseerd en in samenwerking met jeugdbelangen een spooktocht voor de oudere kinderen. Dit zal zeker herhaald worden.

6. VVE bij De Poppenkast

VVE is een belangrijk deel van onze opvang. Kinderen met een (dreigende) taalachterstand, maar ook de andere kinderen werken op een speelse manier met VVE. Onze Visie: Wij zien het als belangrijke kans om kinderen op een jonge leeftijd te kunnen verrijken met een programma waarbij ze spelenderwijs, want het zijn kinderen en spelen is heel belangrijk, in aanraking komen met taal. Wij werken op onze opvang met het VVE programma Uk & Puk. In dit beleid leest u meer over onze werkwijze en het programma waarmee wij werken.

De kinderen met een VE-indicatie worden opgevangen op de reguliere peutergroep 1. Op deze peutergroep zitten maximaal 8 VE-kinderen, in het totaal van maximaal 16 kinderen. De gemengde groepen zorgen voor een ideale leeromgeving. Kinderen stimuleren elkaar.

6.1 Hoe werkt Uk en Puk

Uk & Puk is een totaalprogramma voor kindercentra (kinderdagverblijven en peuterspeelzalen), dat pedagogisch medewerkers een manier biedt om methodisch en gericht te werken aan de ontwikkeling van kinderen van 0- tot 4 jaar. Kinderen ontdekken de wereld spelenderwijs. Met de leuke en uitdagende activiteiten van Uk & Puk is dit een feestje. Uk en Puk biedt voldoende activiteiten voor zowel de jongste als de oudste peuters. Maar ook voor de baby's en de dreumesen zijn er leuke activiteiten, tips en suggesties. Uk & Puk bevat tien thema's gericht op kinderen van 0-4 jaar en een thema met activiteiten voor peuters die bijna naar de basisschool gaan. Elk thema bevat thematische activiteiten die de pedagogisch medewerkers in een grote groep, kleine groep, of individueel kunnen aanbieden. De pedagogisch medewerkers voeren in elk thema een aantal activiteiten uit. Met deze activiteiten werken ze aan:

- Doelen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling
- Doelen op het gebied van de sociaal- emotionele ontwikkeling
- Doelen op het gebied van de motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- Rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren

Elk doel is weer onderverdeeld in een aantal sub doelen. Zo bevat de spraak- en taalontwikkeling onder meer doelen op het gebied van luisteren en reageren, gespreksvaardigheden en woord- en zinsbegrip. En de rekenprikkel vallen bijvoorbeeld uiteen in meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. De eigen inbreng van een kind is een essentieel onderdeel in elke activiteit. Kinderen leren door in interactie met de pedagogisch medewerkers en/of met andere kinderen actief bezig te zijn. De activiteiten van Uk & Puk bevatten daarom veel mogelijkheden voor interactie en communicatie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen en tussen kinderen onderling. Omdat de kans op een betekenisvolle interactie het grootst is in kleine groepen, doen de pedagogisch medewerkers de meeste activiteiten met de kinderen in een kleine groep. De pedagogisch medewerkers sluiten tijdens de activiteiten zoveel mogelijk aan bij de ontwikkeling van de kinderen.

Uk en Puk is opgebouwd rondom verschillende thema's. Deze thema's gaan over vertrouwde dingen zoals; familie, wat heb ik aan vandaag en knuffels. De thema's zitten vol met activiteiten, toepassingen, ideeën, spelletjes, liedjes en suggesties voor de inrichting van verschillende hoeken. Daarnaast is aanvullend materiaal beschikbaar zoals, schootboeken, een liedjes cd en de handpop Puk. Naast de vaste thema's van Uk & Puk maken wij ook twee keer per jaar een eigen thema voor de peuters bijvoorbeeld over sprookjes, de Gruffalo of piraten. Meestal zijn deze thema's opgebouwd rond een prentenboek. Deze thema's worden door de pedagogisch medewerkers zelf in elkaar gezet,

waarbij tijdens het maken en bedenken van de verschillende activiteiten aandacht wordt besteed aan de verschillende ontwikkelingsgebieden zodat deze allemaal aan bod komen.

6.1.1 Toetsen en observeren

Om de ontwikkeling van een kind te volgen is het belangrijk goed te observeren. Welk gedrag vertoont een kind en welke resultaten leveren het spelen en leren op?

Wij werken met KIKI kind volgsysteem in de app van Kids Konnect. Deze observatiemethode wordt ingevuld vanaf de babygroepen. Deze methode is gericht op het observeren van de gebieden die aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen. Op sociaal- emotioneel gebied, spraak-taal ontwikkeling, motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling.. Dit volgsysteem kunnen wij gebruiken als basis voor een gesprek met de ouders over de ontwikkeling van hun kind of voor de overdracht naar de basisschool. Alle kinderen van 0-4 jaar worden twee keer per jaar geobserveerd, kinderen met een VVE indicatie worden 4 keer per jaar geobserveerd. Ouders met peuters die een VVE indicatie hebben, worden 4 keer per jaar uitgenodigd voor een oudergesprek. Andere ouders 1 keer per jaar mits er behoefte is aan vaker een gesprek, dat is altijd mogelijk.

6.1.2 Werken met een doelgerichte planning

De Poppenkast hanteert een jaarrooster waarop is aangegeven welke VVE thema's gedurende het jaar aan bod komen. Voor elk thema maken wij vervolgens een weekplanning. Deze weekplanningen dienen als leidraad voor het activiteiten aanbod, maar kunnen waar nodig gedurende de week bijgesteld worden. Bijvoorbeeld wanneer blijkt dat een bepaalde activiteit meer of juist minder aandacht nodig heeft. Onze thema's lopen het gehele jaar door, in de schoolvakanties wordt geen officiële VVE aangeboden.

6.1.3 Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend

Het activiteiten aanbod is gevarieerd en sluit aan bij de belevingswereld van het kind. De taalontwikkeling en taalstimulering staat bij ieder thema centraal. Tijdens het vrij spelen stimuleren de medewerkers de taalontwikkeling door samen met de kinderen te spelen en tijdens dit samenspel het handelen te benoemen, waardoor kinderen nieuwe woorden leren en inzicht krijgen in de zinsbouw. Daarnaast wordt er veel voorgelezen en gezongen en worden de kinderen in de kring gestimuleerd om iets te vertellen. De speelhoeken zijn uitdagend ingericht. Ook vormt de taal de rode draad bij alle overige momenten zoals samen eten, buiten spelen, knutselen etc.

6.2 Inrichting van het lokaal

Jonge kinderen willen de wereld om hen heen ontdekken. Vanuit het VVE programma bieden wij de kinderen een veilige, gestructureerde, stimulerende en betekenisvolle omgeving aan. Op deze wijze bieden we de kinderen meer kansen om nieuwe dingen en vaardigheden op te doen. Er worden thema gerichte hoeken ingericht waarin de kinderen kunnen spelen en ontdekken, experimenteren en kunnen ontwikkelen, alleen of samen met leeftijdgenootjes.

De interactie met andere kinderen is zeer leerzaam en wordt gestimuleerd. De pedagogisch medewerker stimuleert het spel van het individuele kind of de groep door zelf ook deel te nemen aan de activiteit. Het kind wordt door de volwassene uitgedaagd initiatieven te nemen, waardoor het kind zich verder ontwikkelt. De inrichting van de verschillende hoeken sluit aan bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, de interesses, de ervaring en de eigenheid van de kinderen.

De stimulering van de taalontwikkeling neemt een belangrijke plaats in binnen De Poppenkast. De ruimtes zijn taal stimulerend ingericht. Voorlezen behoort tot een dagelijks ritueel, in de grote groep, in kleinere groepen of individueel. Ook kringgesprekken zijn een vast onderdeel van ons

dagprogramma. Kinderen zijn trots wanneer ze iets mogen vertellen in de kring, bijvoorbeeld over het weekend. Het geeft ze het gevoel serieus genomen te worden; ik hoor erbij! De medewerker speelt tijdens het dagdeel op de overige tijd samen met de kinderen gebruikt in het gezamenlijke spel veel taal.

6.3 Bevorderen van interactie met en tussen kinderen

Het sociale verkeer is niet vanzelfsprekend. Veel kinderen komen pas op de opvang voor het eerst in aanraking met leeftijdsgenootjes. In de groep spelen de kinderen in eerste instantie naast elkaar, maar na verloop van tijd komen ze elkaar tegen in hun spel en ontstaat er interactie. Deze interactie, waarbij het initiatief bij de kinderen ligt is waardevol en de kinderen moeten de ruimte krijgen hierin zelf hun weg te vinden. De medewerker is op de achtergrond aanwezig om de kinderen te begeleiden, stimuleren en te betrekken bij de interactie. Zij doet dit door middel van het stellen van open vragen waardoor het kind geprikkeld wordt om na te denken. Doordat de pedagogisch medewerker zelf ook meespeelt bevordert ze het samenspel en de wederkerigheid in het spel van de kinderen.

6.4 Actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijking van het spel

Het activiteiten aanbod is betekenisvol. Het sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en wekt de nieuwsgierigheid van de kinderen. Kinderen worden geprikkeld door een uitdagende leeromgeving en zijn enthousiast om deel te nemen. Gedurende het programma worden er nieuwe componenten toegevoegd, waarmee het spel van de kinderen verrijkt wordt en de actieve betrokkenheid gestimuleerd wordt.

6.5 Ontwikkeling van aanpakgedrag bij kinderen

De pedagogisch medewerkers stimuleren het competentie en autonomie gevoel van de kinderen door kinderen zelf dingen te laten doen en te ervaren. En om kinderen zelf naar oplossingen te laten zoeken. De medewerker benoemt, geeft uitleg, herhaalt en kijkt samen met de kinderen terug op wat ze geleerd hebben en benoemt daarbij nadrukkelijk wat goed gaat. Wanneer competenties nog aandacht nodig hebben, wordt hier tijd en aandacht aan besteed.

6.6 Responsief (taal) gedrag van de pedagogisch medewerker

Allereerst is de pedagogisch medewerker sensitief. Ze is gevoelig voor de signalen die het kind uitzendt. De medewerker probeert aan te voelen en te begrijpen wat het kind wil, doet of bedoelt.

Daarnaast is ze responsief, ze reageert positief op de signalen van de kinderen. De medewerker reageert op het niveau van het kind, nonverbaal of verbaal, als een kind aandacht vraagt en laat hiermee haar beschikbaarheid zien. De medewerker heeft een luisterende houding, gaat in op wat een kind te vertellen heeft of op het initiatief wat het kind neemt. Ze toont interesse in de belevingswereld van het kind en benadert het kind op kind hoogte. Het kind voelt zich hierdoor gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

6.7 Afstemmen op niveau verschillen tussen de kinderen

Bij de themaplanning wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. We dagen de kinderen uit om elke keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Via individuele handelingsplannen wordt een plan van aanpak voor kinderen die extra zorg nodig hebben, omschreven en uitgevoerd.

6.7.1 Persoonlijke rapportage

De peuters worden in hun ontwikkeling gevolgd door alle medewerkers die op de groep werkzaam zijn. Bijzonderheden in de ontwikkeling worden besproken en vastgelegd in de persoonlijke rapportage van het kind. De mentor van het kind waakt over deze begeleiding en zorg.

6.7.2 Handelingsplan

Wanneer het kind belemmerd wordt in de ontwikkeling en er extra zorg of begeleiding nodig is, maakt de mentor dit (met toestemming van ouders) bespreekbaar binnen het team waarna een begeleidingsplan/handelingsplan opgesteld wordt, dat vervolgens ook met ouders besproken wordt. Handelingsplannen worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

6.7.3 Kind besprekingen

Tijdens het peuteroverleg wordt het welbevinden/ niet-welbevinden van de kinderen op structurele basis besproken en vastgelegd. Indien noodzakelijk worden er handelingsplannen opgesteld, geëvalueerd of bijgesteld.

6.8 Ouderbetrokkenheid

De ontwikkeling en het welbevinden van het kind worden bij kinderen met een VVE indicatie minimaal 4 keer per jaar besproken met de ouders/verzorgers. Voorop staat dat ouders en medewerkers bondgenoten zijn in het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Na toestemming van ouders zullen de gegevens ook besproken worden met andere belanghebbenden zoals consultatiebureau, logopedie, basisscholen etc.

In de persoonlijke map van ieder kind met VVE indicatie houden we wekelijks bij hoe het gaat en wat we hebben gedaan. Ook kunnen ouders via ouderportaal klasbord dagelijks foto bekijken van wat we hebben gedaan met de kinderen die dag. Tot slot krijgen ouders voorafgaand aan ieder nieuw thema een brief mee met daarin beschreven wat we gaan doen, de liedjes die we gaan zingen en tips voor ouders over wat zij thuis kunnen doen met dit thema.

6.9 Volgen van brede ontwikkeling van alle kinderen

Bij de brede ontwikkeling gaat het erom dat de kinderen zich ontwikkelen tot competente personen. Daaronder verstaan we het vermogen om te denken te voelen en te handelen dat kinderen helpt om greep te krijgen op de (sociale) wereld en daarin plaats te bepalen. Binnen onze opvang creëren de medewerkers een omgeving voor de kinderen waarbinnen zij zich veilig en geborgen voelen en weten dat ze geaccepteerd worden. Wanneer het kind zich veilig voelt, is het emotioneel vrij om de wereld om zich heen te ontdekken en zich te ontwikkelen. De peuters worden op allerlei ontwikkelingsgebieden gestimuleerd en gevolgd. Het VVE programma stimuleert op de gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling van het kind op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

6.9.1 Bepalen van begeleiding voor: De hele groep, de kleine groep en het individuele kind

In de themaplanning die voortvloeit uit het VVE programma die wij gebruiken binnen onze opvang, wordt aandacht besteed aan groepsactiviteiten in klein en groot verband en er worden ook activiteiten aangeboden voor individuele momenten. De verschillende activiteiten met de daarbij behorende groeps grootte zijn opgenomen de planning.

6.9.2 Evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg/peuteroverleg

Naast het bespreken van het activiteiten aanbod is er ook binnen het peuteroverleg ruim aandacht voor de begeleiding en zorg voor het individuele kind. De kind bespreking is een vast agendapunt in het peuteroverleg. Hierin wordt de ontwikkeling van de kinderen besproken aan de hand van

observatiegegevens, er worden indien nodig handelingsplannen opgesteld en geëvalueerd. De mentor van het kind heeft hierin een actieve rol en onderneemt waar nodig actie, bijvoorbeeld in de vorm van een oudergesprek of het opstellen van een handelingsplan.

6.9.3 Pedagogisch medewerkers kennen de kinderen die extra zorg nodig hebben

De doelgroepkinderen zoals bepaald op grond van doelgroep definitie van de gemeente zijn bij de start bekend bij onze medewerkers. Het welbevinden en de ontwikkeling van deze doelgroepkinderen en daarnaast alle overige peuters waarbij de ontwikkeling stimulans vraagt, worden structureel besproken tijdens kind besprekingen. Alle teamleden houden hierdoor zicht op de ontwikkeling van de kinderen die extra zorg nodig hebben en bespreken samen welke hulp gewenst is. De mentoren van de betreffende "zorg" kinderen waken over de begeleiding die voor de betreffende kinderen ingezet wordt.

7. Inzet coach VVE

Om de kwaliteit van de VVE te kunnen waarborgen, werken wij bij De Poppenkast met een coach VVE. De coach VVE begeleidt en bewaakt het opbrengstgericht werken op de VVE- groep. Zij signaleert hiaten en knelpunten in kennis, vaardigheden en houding bij de pedagogisch medewerkers en coacht hen waar nodig. Ook heeft zij een ondersteunende rol bij het uitwerken en voorbereiden van de uitwerking van de thema's. En zij organiseert en geeft trainingen gericht op de deskundigheid bevordering van de medewerkers. Het aantal uren wat wij minimaal inzetten voor de coach VVE is gebaseerd op het aantal kinderen met een VVE- indicatie die op 1 januari bij ons staan ingeschreven en ook daadwerkelijk gebruik maken van onze VVE voorzieningen. Per doelgroep kind wordt hier tien uur per jaar voor gerekend.

8. Verantwoording VVE uren op de groep.

Kinderen met een VVE- indicatie krijgen in anderhalf jaar 960 uur VVE aangeboden. Deze uren verspreiden wij over vier ochtenden in de schoolweken. Van 8.30 tot 12.30. Kinderen met een VE- indicatie zijn dan ook vier ochtenden in de week aanwezig. In de schoolvakanties is er geen VE.